

KUTSESTANDARD

13-05122011-6/5s EKR tase 6

MAAKORRALDAJA IV

EHITUSE JA GEOMAATIKA KUTSENÕUKOGU

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine

EESSÕNA

Eesti kutsekvalifikatsiooni süsteemis määratletakse kutsekvalifikatsiooni nõudeid viiel tasemel. I tase on madalaim ja V tase kõrgeim (vt lisa A – Kutsekvalifikatsiooni süsteemi terminid). Kõik kutsed ei eelda kutsekvalifikatsiooni tasemete fikseerimist I kuni V tasemeni. Iga konkreetse kutse kvalifikatsioonitasemed, sealhulgas vajaduse korral ka haridusnõuded, määrab kindlaks kutsenõukogu.

Käesolev kutsestandard sisaldab asjaomaste institutsioonide vahel kokkulepitud nõudeid maakorraldaja IV kutsekvalifikatsioonile.

Kutsestandardi kavandi koostas Ehituse ja Geomaatika Kutsenõukogu moodustatud töörühm koosseisus:

Taimi Lokotar	Tallinna Linnaplaneerimise Amet
Anne Kass	Tallinna Maa-amet
Aulika Riisenberg	Riiklik Eksami ja Kvalifikatsiooni Keskus
Urmas Ahven	Tartu Linnavalitsus
Toivo Tomingas	Maa-amet
Siim Maasikamäe	Eesti Maaülikool
Jüri Pärtna	AS Geomark
Diana Õunpuu	Eesti Geodeetide Ühing

2006 aasta jaanuaris viidi läbi kutsestandardi kavandi arvamusküsitlus. Maakorraldaja IV kutsestandardi lõppredaktsiooni koostamisel on töörühm arvestanud arvamusküsitlustel tehtud ettepanekuid ja märkusi.

Käesolev kutsestandard on koostatud uustöötlusena.

Käesoleva kutsestandardi jõustumisel kaotab kehtivuse 18. juunil 2008. a Ehituse, Kinnisvara ja Geomaatika Kutsenõukogu otsusega nr 28 kinnitatud maakorraldaja IV kutsestandard.

Käesolev maakorraldaja IV, tase 6¹ kutsestandard on kinnitatud 5. detsembril, 2011 a. Ehituse, Kinnisvara ja Geomaatika Kutsenõukogu otsusega nr 15.

Kutsestandardis sisalduv kutsekvalifikatsioon on kantud kutseregistrisse.

---

¹ EKR- Eesti kvalifikatsiooniraamistik. Tasemekirjeldused vt Kutseseadus lisa 1

1 KASUTUSALA

Kutsestandardite kasutusala on järgmine:

- 1) töötajate kutsequalifikatsiooni nõuete määratlemine
- 2) õppekavade, koolitusprogrammide väljatöötamine
- 3) eksaminõuete väljatöötamine, kutsequalifikatsiooni tõendamine ja hindamine
- 4) aluse andmine rahvusvaheliste kutsequalifikatsiooni tõendavate dokumentide võrdlemiseks.

2 KUTSESTANDARDIGA SEONDUVAD STATISTILISED KOODID

Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori² järgi kuulub maakorraldus jaotise muud äritegevusalad klassi 74.21 -arhitektuur ja planeerimine ning nendega seotud tehnilised konsultatsioonid.

Ametite Klassifikaatori³ järgi kuulub maakorraldaja inseneriteaduse tippspetsialistide pearühma, kood 2148.

3 KUTSENIMETUS JA KUTSEQUALIFIKATSIOONI TASE

Eesti keeles:	Maakorraldaja IV
Inglise keeles:	Surveyor in Land Management IV
Vene keeles:	Землеустроитель IV

4 KUTSEKIRJELDUS

1. Kutseala tutvustus
2. Töö kirjeldus
3. Võimalikud ametikohad/ametinimetused
4. Tööülesannete loetelu
5. Töö eripära
6. Isikuomadused
7. Tasemekirjeldused, eeldused kutseomistamisel

Maakorralduse valdkonnas on kutsestandard ainult Eesti Kvalifikatsiooniraamistiku 6. tasemel.

Maakorraldus on juriidilise, majandusliku ja tehnilise iseloomuga tegevus, mille eesmärk on võimaluste loomine maasuhete reguleerimiseks ning maa otstarbekamaks kasutamiseks ja majandamiseks.

Maakorraldaja omab ettevalmistust töötamiseks nii avalik-õiguslikus sektoris (näit. kohalikes omavalitsustes, maakatastris) kui eraettevõtluses (näit. maamõõdubüroodes või füüsilisest isikust ettevõtjana).

Maakorraldaja põhilised tööülesanded on:

---

² Statistical classification of economics activities in the European Community (NACE) eestindatud versioon

³ International Standard Classification of Occupations (ISCO-88) eestindatud versioon

Maakorraldustoimingud, katastrimõõdistamised, planeeringute koostamine, planeeringute realiseerimine (kehtestatud planeeringute alusel kannete muutmise organiseerimine riiklikes registrites), maade hindamise ja maksustamisega seonduv tegevus, maa kohta käiva teabe kogumine ja haldamine, kinnisasjale servituutide ning isiklike kasutusõiguste seadmise nõustamine ning nendega seotud toimingute korraldamine.

Maakorraldaja peab oma töös järgima kutse-eeetika nõudeid ning olema erapooletu.

Maakorraldaja töö nõuab mitmekülgseid teadmisi. Maakorraldaja peab taluma suurt suhtlemiskoormust, olema iseseisev ja kehtestav ning suutma kiiresti reageerida erinevatele olukordadele. Ta peab olema kannatlik, tasakaalukas ning võimekas kokkulepete sõlmija ja läbirääkija. Töö eeldab distsiplineeritust, otsustus- ning vastutusvõimet, vajalik on hea suuline ja kirjalik väljendusoskus, samuti oskus oma aega efektiivselt planeerida. Välitöödel on soovitatav hea füüsiline vorm ja valmisolek tööks erinevates ilmastikutingimustes.

Maakorraldaja IV kutsetaseme omistamisel on reeglina nõutav erialane kõrgharidus ning vähemalt kaks aastat kutsealast töökogemust.

Täpsed kutseomistamise tingimused kehtestatakse maakorraldaja kutseomistamise korras.

5 KUTSEOSKUSNÕUDED (vt lisa B)

5.1 Üldoskused ja -teadmised

5.1.1 Majandus – kesktase

- 1) majanduse põhimõisted
- 2) ettevõtluse põhialused

5.1.2 Töödigus – kesktase

5.1.3 Suhtlemine - kõrgtase

- 1) suhtlemistehnikate valdamine, kehtestav käitumine jms
- 2) probleemide lahendamine ja konfliktidega toimetulek

5.1.4 Keeleoskus (vt lisa C)

- 1) eesti keel – C1
- 2) võõrkeel – B1

5.1.5 Arvuti kasutamine: AO1-AO7 (vt lisa D)

5.1.6 Töökeskkonna ohutus – kesktase

- 1) tervishoid ja tööhügieen
- 2) tuleohutus ning tulekustutusvahendid
- 3) elektriõhutus
- 4) jäätmekäitlus, keskkonnaohutus
- 5) esmaabi
- 6) liikluskorraldus ja -ohutus

5.2 Põhioskused ja -teadmised

Teadmised:

5.2.1 Kutsetegevusega seonduv seadusandlus – kesktase

5.2.2 Maakataster ja maainfosüsteemid – algtase

5.2.3 Aerofotogeodeesia ja topograafia – kesktase

- 5.2.4 Maakasutusökonomika – kesktase
- 5.2.5 Ehitus (ehitamise põhimõtted, ehituskonstruksioonid) - algtase
- 5.2.6 Metsandus, mullateadus, geobotaanika – algtase
- 5.2.7 Geodeetilised võrgud ja koordinaatide süsteemid – kesktase
- 5.2.8 Kutse-eeetika vastavalt Eesti Geodeetide Ühingu kutse-eeetika koodeksile
- 5.2.9 Kutsealane terminoloogia – kõrgtase
- 5.2.10 Kinnisvara (sh maa) hindamise alused - kesktase
- 5.2.11 Maakorraldustööde planeerimine ja organiseerimine - kesktase
- Oskused:
- 5.2.12 Kutsetöök vajalike arvutiprogrammide kasutamine
- 5.2.13 Maakorraldustoimingud
  - 1) kinnisasja ümberkruntimine, vahetamine, jagamine, liitmine
  - 2) kinnisomandi kitsenduste selgitamine
  - 3) kinnisasja piiri kindlaks määramine
  - 4) sihtotstarvete määramine ja muutmine
- 5.2.14 Maamõõtmise viisid ja välitööd
  - 1) moodustatava katastriüksuse või kinnisasja piiride määramine, märkimine ja mõõdistamine
  - 2) situatsiooni mõõdistamine
  - 3) kõlvikute määramine
- 5.2.15 Planeeringute koostamine, juhtimine ja töö korraldamine
- 5.2.16 Maakorraldus (maa kasutamise planeerimine)
- 5.2.17 Maade hindamine ja maksustamine
- 5.2.18 Maa kohta käiva teabe kogumine ja haldamine
- 5.2.19 Tööga seotud dokumentide koostamine (plaanid, skeemid, seletuskirjad jm)
- 5.2.20 Plaanide, kaartide, jooniste lugemise oskus

5.3 Isikuomadused ja võimed

- 1) stressitaluvus, keskkonnataluvus
- 2) koostöövalmidus (hoiak)
- 3) vastutusvõime
- 4) täpsus, korrektsus
- 5) suhtlemisoskus
- 6) läbirääkimisvõime
- 7) õppimisvõime
- 8) kontsentreerumisvõime
- 9) visuaalne mälu
- 10) ruumiline kujutlusvõime
- 11) matemaatiline võimekus

6 KEHTIVUSAEG

Kutsestandard kehtib 4 aastat. Vastavalt vajadusele võib standardit muuta enne standardi kehtivusaja lõppu.

KUTSEKVALIFIKATSIOONI SÜSTEEMI TERMINID

Kutsestandard – dokument, mis määrab kindlaks kutsekvalifikatsioonist tulenevad nõuded teadmistele, oskustele, vilumustele, kogemustele, väärtushinnangutele ja isikuomadustele.

Kutsekvalifikatsioon – antud kutsealal nõutav kompetentsuse tase, mida tunnustatakse kas reguleeritud, ajalooliselt või rahvusvaheliselt kujunenud nõuete alusel.

I tase – töötaja täidab tööülesandeid ühesuguses olukorras, on omandanud kutsealased oskused ja teadmised enamasti kutsealasel väljaõppel, võib vajada juhendamist töö käigus, vastutab oma tööülesannete täitmise eest;

II tase – töötaja täidab tööülesandeid erisuguses olukorras, lisaks enamasti kutsealasel väljaõppel omandatud oskustele ja teadmistele omab vilumust ja kogemust, töötab iseseisvalt, vastutab oma tööülesannete täitmise eest;

III tase – töötaja täidab tööülesandeid erisuguses ja vahelduvas olukorras, lisaks enamasti kutsealasel väljaõppel omandatud oskustele ja teadmistele ning vilumustele ja kogemustele omab meisterlikkust, valmisolekut kutsealaste oskuste ja teadmiste edasiandmiseks, korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest;

IV tase – töötaja täidab analüüsimist ja otsustamist eeldavaid tööülesandeid muutuv olukorras, omab kutsealaseid teadmisi ja oskusi; korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest;

V tase – töötaja täidab teadmiste laiendamist, probleemide lahendamist, teaduslike teooriate ja mõistete rakendamist, olemasolevate teadmiste analüüsimist, süstematiseerimist ja edasiarendamist ning õpetamist eeldavaid tööülesandeid muutuv olukorras, omab laialdasi kutsealaseid teadmisi ja oskusi, korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.

KUTSEOSKUSNÕUDED

Üldoskused ja -teadmised – tegevusvaldkondi läbivad nõuded üldistele oskustele ja teadmistele.

Põhioskused ja -teadmised – kutsealal tegutsemiseks vajalikud nõuded oskustele ja teadmistele.

Erioscused ja -teadmised – nõuded oskustele ja teadmistele, mis on seotud spetsialiseerumisega.

Lisaoskused ja -teadmised – soovituslikud oskused ja teadmised, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi või seonduvad lisakvalifikatsiooniga.

Isikuomadused ja võimed – nõuded kutsealal töötamiseks eeldatavatele isiku- ja isiksuslikele omadustele ja füüsilistele võimetele.

KONKREETSETE TEADMISTE JA OSKUSTE TASEMETE KIRJELDUSED

Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste töövõtete valdamine.

Keskase – mõistete ja faktide tõlgendamine ja võrdlemine, seoste loomine; mitmekesiste töövõtete valdamine.

Kõrgtase – seostatud faktide alusel analüüsimine, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; mitmekesiste keerukate töövõtete valdamine.

KEELTE OSKUSTASEMETE KIRJELDUSED

	A1	A2	B1	B2	C1	C2	
MÕISTMINE	Saan aru tuttavatest sõnadest ja fraasidest, mis puudutavad mind, minu perekonda ja minu vahetut ümbrust, kui inimesed räägivad aeglaselt ja selgelt.	Saan aru fraasidest ja sageli kasutatavatest sõnadest, mis on vahetult seotud mulle oluliste valdkondadega (näiteks info minu ja mu perekonna kohta, sisseostude tegemine, kodukoht, töö). Saan aru lühi-keste, lihtsate ja selgelt välja-hääldatud ütluste põhisisust.	Saan aru põhilisest infost selges tavakõnes tuttavatel teemal: töö, kool, vaba aeg jne. Saan aru aeglaselt ja selgelt edastatud raadio- või telesaadete põhisisust, kui need käsitlevad mulle huvitavaid teemasid.	Saan aru pikematest kõnedest ja ettekannetest ning tuttava teema puhul isegi nende keerukamatest nüanssidest. Saan aru enamiku teleuudiste, publitsistikasaadete ja filmide sisust.	Saan aru pikemast tekstist isegi siis, kui see pole selgelt liigendatud ja seosed on esitatud kas kaudselt või vihjamisi. Saan suurema vaevata aru tele-programmidest ja filmidest.	Saan vaevata aru igasugusest kõnest, olenemata sellest, kus seda esitatakse. Saan aru ka kiirkõnest, kui mulle antakse pisut aega hääldusviisiga harjumiseks.	KUULAMINE
	Saan aru tuttavatest nimedest, sõnadest ja väga lihtsatest lausetest näiteks siltidel, plakatitel või kataloogides.	Saan aru väga lühikestest lihtsatest tekstidest. Oskan leida eeldatavat spetsiifilist informatsiooni lihtsatest igapäevatekstidest (näiteks reklaamid, töopakumised, prospektid, menüüd, sõiduplaamid), samuti saan aru lühikestest lihtsatest isiklikest kirjadest.	Saan aru tekstidest, mis koosnevad sagedamini esinevatest või minu tööga seotud sõnadest. Saan aru sündmuste, mõtete ja soovide kirjeldusest isiklikes kirjades.	Saan aru aktuaalsetel teemadel kirjutatud artiklitest, kus autorid väljendavad mingeid kindlaid seisukohti või vaatenurki. Saan aru tänapäevasest proosast.	Saan aru pikkadest ja keerulistest tekstidest, nii olustikulistest kui ka kirjanduslikest, tajudes nende stiililist eripära. Saan aru erialastest artiklitest ja pikematest tehnilistest juhenditest isegi siis, kui need vahetult ei puuduta minu eriala.	Saan vaevata aru kõigist kirjaliku teksti liikidest, sealhulgas abstraktsetest, struktuurilt ja/või keeleliselt keerulistest tekstidest, näiteks käsiraamatutest, erialastest artiklitest ja ilukirjandusest.	LUGEMINE
RÄÄKIMINE	Oskan lihtsal viisil suhelda tingimusel, et vestluspartner aeglaselt räägib, vajadusel öeldud kordab või ümber sõnastab ning mind vestlemisel aitab. Oskan küsida lihtsaid küsimusi ja neile vastata.	Saan hakkama igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel. Oskan kaasa rääkida, ehkki ma ei oska veel ise vestlust juhtida.	Saan enamasti keelega hakkama maal, kus see on kasutusel. Oskan ettevalmistuseta vestelda tuttavatel huvitaval või olulisel teemal: pere, hобid, töö, reisimine ja päevasündmused.	Oskan vestelda piisavalt spontaanselt ja ladusalt, nii et suhtlemine keelt emakeelena kõnelevate inimestega on täiesti võimalik. Saan aktiivselt osaleda aruteludes tuttavatel teemal, oskan oma seisukohti väljendada ja põhjendada.	Oskan end mõistetavaks teha ladusalt ja spontaanselt, väljendeid eriti otsi-mata. Oskan kasutada keelt paindlikult ja tulemuslikult nii ühiskondlikel kui ka tööalastel eesmärkidel. Oskan avaldada mõtteid ja arvamusi ning vestluses teemat arendada.	Saan vaevata osaleda igas vestluses ja diskussioonis ning oskan idioome ja kõnekeelseid väljendeid. Oskan täpselt edasi anda tähendusvarjuendeid. Vajadusel oskan lausungi ümber sõnastada, nii et vestluses osalejad seda vaevalt märkavad.	SUULINE SUHTLUS
	Oskan kasutada lihtsaid fraase ja lauseid kirjeldamiseks kohta, kus elan, ja inimesi, keda tunnen.	Oskan kasutada mitmeid fraase ja lauseid, et kirjeldada oma perekonda ja teisi inimesi, elutingimusi, hariduslikku tagapõhja, praegust või eelmist tööd.	Oskan lihtsate seostatud lausetega kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja kavatsusi. Oskan lühidalt põhjendada ning selgitada oma seisukohti ja plaane. Oskan edasi anda jutu, raamatu ja filmi sisu ning kirjeldada oma muljeid.	Oskan selgelt ja üksikasjalikult käsitleda ainet laias teemaringis, mis puudutab minu huvialasid. Oskan selgitada oma seisukohti aktuaalsetel teemadel, tuues välja erinevate arvamuste poolt- ja vastuargumentid.	Oskan keerulisi teemasid täpselt ja üksikasjalikult kirjeldada, välja tuua alateemad ja olulisemad punktid ning teha kokkuvõtet.	Oskan esitada selge ja ladusa, kontekstile vastavas stiilis kirjelduse või põhjenduse, millel on loogiline ülesehitus, mis aitab kuulajal märgata ja meelde jätta kõige olulisemat.	SUULINE ESITUS
KIRJUTAMINE	Oskan kirjutada lühikest ja lihtsat teadet (näiteks postkaarti puhkuse-tervitustega) ning täita formulare (näiteks hotelli registreerimislehte, kus küsitakse isikuandmeid: nime, aadressi, rahvust/kodakondsust).	Oskan teha märkmeid ja koostada väga lihtsat isiklikku kirja, näiteks kellegi tänamiseks.	Oskan koostada lihtsat seostatud teksti tuttavatel mulle huvi pakuval teemal. Oskan kirjutada isiklikku kirja, milles kirjeldan oma kogemusi ja muljeid.	Oskan kirjutada selgeid ja detaileid tekste mulle huvi pakuvas teemaringis. Oskan kirjutada esseed, aruannet või referaati, edastamaks infot ning kommenteerides ja põhjendades oma seisukohti. Oskan kirjutada kirju, milles tõstan esile kogemuste ja sündmuste mulle olulisi aspekte.	Oskan ennast väljendada selges, hästi liigendatud tekstis, avaldades oma arvamust vajaliku põhjalikkusega. Oskan kirjutada kirja, esseed või aruannet keerukal teemal ja esile tõsta olulisemat. Oskan lugejast lähtuvalt kohandada oma stiili.	Oskan kirjutada ladusalt ja selgelt vajalikus stiilis. Oskan koostada keerulisi kirju, aruandeid või artikleid, esitada ainet loogiliselt liigendatuna nii, et lugeja suudab eristada olulist. Oskan koostada erialaseid ja ilukirjanduslikke sisukokkuvõtteid, annotatsioone ning retsensioone.	KIRJUTAMINE

Euroopa Nõukogu keeleoskustasemete süsteem: enesehindamise skaala

Lisa D

ARVUTI KASUTAMISE OSKUS

Arvutikasutaja oskustunnistus – AO (ECDL/ICDL – The European Computer Driving Licence/The International Computer Driving Licence) tõendab selle omaja praktilisi põhioskusi laiatarbe tarkvara kasutamisel. (AO tunnistuse omamine ei ole kutsekvalifikatsiooni taotlemisel kohustuslik.)

7 moodulit:

AO1 – Infotehnoloogia põhimõisted ja infoühiskond

AO2 – Arvuti kasutamine ja failihaldus

AO3 – Tekstitöötlus

AO4 – Tabelitöötlus

AO5 – Andmebaasid

AO6 – Esitlus

AO7 – Informatsioon ja kommunikatsioon

AO1 INFOTEHNOLOOGIA PÕHIMÕISTED JA INFOÜHISKOND

1. Põhimõisted
2. Riistvara
3. Mälu
4. Tarkvara
5. Arvutivõrgud
6. Arvutid igapäevaelus
7. Infotehnoloogia ja ühiskond
8. Turvalisus, õiguskaitse ja seadusandlus
9. Infotehnoloogia ja Eesti

AO2 ARVUTI KASUTAMINE JA FAILIHALDUS

1. Elementaaroskused
2. Töölaud
3. Failihaldus
4. Failide lihtne redigeerimine
5. Prindihaldus

AO3 TEKSTITÖÖTLUS

1. Alustamine
2. Põhioperatsioonid
3. Kujundamine (vormindamine)
4. Dokumendi viimistlemine
5. Printimine
6. Muud oskused

AO4 TABELITÖÖTLUS

1. Elementaaroskused
2. Põhioperatsioonid
3. Valemid ja funktsioonid
4. Kujundamine (vormindamine)
5. Diagrammid ja objektid
6. Printimine

AO5 ANDMEBAASID

1. Alustamine
2. Andmebaasi loomine
3. Vormi kasutamine
4. Informatsiooni otsimine
5. Aruanded

AO6 ESITLUS

1. Elementaarskused
2. Põhitegevused
3. Vormindamine
4. Graafika ja diagrammid
5. Printimine ja levitamine
6. Slaidiseansi efektid
7. Slaidiseansi vaatamine

AO7 INFORMATSIOON JA KOMMUNIKATSIOON

1. Veebi kasutamise elementaarskused
2. Veebis navigeerimine
3. Otsing veebis
4. Järjehoidjad (bookmarks)
5. Elektronposti kasutamise elementaarskused
6. Kirjavahetus
7. Adresseerimine
8. Postkasti haldamine
9. Listid ja uudisgrupid